

Tract. XVI. Exam. VII.

rogans prudenter respondet. Poterit pro re facta (aut idem Auctor) suggesti tali, ut sequatur exemplum nonnullarum, quae, præseruit quando nubunt viduis, his prima vice debitum petentibus dicunt: sic meum corpus est in tua potestate; qui usus sit licitus, vel illicitus, plane ignoro, rogo te, si utaris, ut possis in die Judicii reddere Deo rationem.

Titulus hujus Examini comprehendit Quæsiōnem de Bigamia, de qua S. Tb. hic Q. 66. agit. Sed ea de sufficiēt actum est supra Tr. 14. Ex. 1. q. 12. num. 29.

C A S U S.

Odilia Conjur post copulam cum consorte habitam (in qua ipsa non seminavit) libidine irritata se per tactus provocat ad seminandum.

Quæritur an licit?

Ratio dubitandi est Prima: Quia Odilia habet ius ad actum conjugalem completum, & perfectum, sed per hujusmodi tactus completer actus conjugalis consistens in seminatione utriusque conjugis. Ergo.

Secunda: Satis probabile est semen mulieris ad generationem esse necessarium; ergo si Odilia mere completer ceptam copulam, excitanda se digitis ad seminationem, & operare secundum finem matrimoni, ne scilicet prodigatur semen viri, dum illa non seminavit.

Tertiæ: Quia alias feminæ pericolo non minus frequenti, quam gravi expositæ forent, si ita libidine irritata contineant semen deberent.

Quarto: Quia siut licitum est Odilia preparare se ad copulam, ita etiam perficere actum copula, quod fieret in casu. Ergo.

Resp. Ad Casum probabilius Negativè. Et probatur

Primo: Quia viro recente jam consummata est copula conjugalis, ergo, quod Odilia sola se provocet tactu ad seminandum, est peccatum molitie, consequenter graviter illicite agit. Probatur anteced. Quia sic necdum censemper copula, & generatio completa; ergo soluta, quo post copulam cum adolescenti se ita provocaret, & seminaret, non peccaret peccato distincte à copula, quod tamen dicere non audent contrarie sententias Auctores.

Secundo: Quia & auctoritate, & ratione probabilius est semen mulieris generationi necessarium non esse.

Tertiæ: Quia Conjugibus ea solim copula, & seminatio licita est, per quam efficiuntur una caro, sed per illam Odilia seminationem non fiunt ipsa, & consors eius una caro, cum iam sint a se mutuo separati. Ergo.

Ad Primam Rationem dubitandi neg. min. Tum quia actus conjugalis non completer nisi per seminationem, per quam Conjuges fiunt una caro. Tum etiam, quia seminatio mulieris extra congressum viri sic excita non completer actum, sed complicitum supponit ob dictam rationem. Nec actus conjugalis consistit necessario in seminatione utriusque, ut male supponit arguens. Unde

Ad secundum neg. anteced. Cui addendum mulierem seminationem esse porsus frustraneam, quan- do vir prius jam seminavit.

Ad tertium dicitur, non deesse alias vias huius periculi occurrenti, loque avertendi. Configuat enim Odilia ad Crucifixum suum, aut quinque Vulnera, aut assumat alias bona cogitationes ab hujusmodi lubricitate distractivas, vel demum roget virum, si ad latus sit, ut actum conjugalem repeat, quousque ipsa seminaverit, & hoc in posterum observet, ut si valde luxuriosa sit feminæ vir, detineatur in opere incepto, nec permitatur se retrahere, donec utraque seminatio completa fuerit; vel femina sponte libidini cesserit: sicutque omne periculum peccati vitabitur; non enim uxor habet ius in corpore suum, sed vir, & è contra.

Ad quartum permiso antecedente neg. conse- quentem. Ratio disparitatis est: Quia preparatio ad copulam, cum sit quasi medium ad eam facilius, & ut possit facilis cum viro seminare, maximè si Odilia sit com-

plexionis frigidæ, & tardæ seminationis. Nihil autem horum habetur, quando mulier post copulam habitan- tam, ubi vir retraxit, vult seminare, ut constat ex rationibus datis.

QUÆRERO V. & ultimò: Quid resolvit de filiis illegitimis natis?

CVII. Resp. 1. Illegitimus est quicunque extra legitimum matrimonium procreatur. Unde S. D. hic q. 68. art. 1. in c. ait: „Quadruplex status est filio- rum: Quidam enim sunt, naturales, & legitimi, sicut illi, qui nascentur ex vero, & legitimo ma- trimonio. Quidam naturales, & non legitimi, ut filii, qui nascentur ex simplici fornicatione. Qui- dam legitimi, & non naturales, sicut filii adop- tivi. Quidam nec legitimi, nec naturales, sicut spu- ri, nati de adulterio, vel de stupro; tales enim na- cuntur, & contra Legem positivam, & contra Le- gem nature expressæ. Hæc ibi. Ex ad 2. ait: Illi, qui convenient bona fide in faciem Ecclesie, quam- vis sit impedimentum, dum tamen ignorant, non peccant, nec filii sunt illegitimi.

Nota, circa hæc, quod Jure Canonico filii na- turales vocantur omnes illi, qui nati sunt ex talibus parentibus, qui tempore conceptionis, vel nativitatis eorum, nullum habebant impedimentum, quod inter eos irritum potuisse redire matrimonium, seu qui sunt nati, ex solito, & soluta ab omni impe- dimento matrimonium dirimente. Illi vero qui sunt nati ex viro conjugato, & foemina soluta, dicuntur noti, à nota, scilicet ab infamia, quia esse natum ex adulterio, hominem valde infamat. Qui sunt nati ex coitu aliqua lege specialiter damnato, v. gr. ex stupro, rapto, sacrilegio, incestu, vel foemina con- jugata, vocantur spuri, quasi spuri, à spuricie in- continencia. Qui sunt nati ex viro soluto, & scor- to, seu meretrice, aliave foemina fornicaria vocantur mæceres. Quod omnes hi sint irregulares, & arcean- ter à suscipiendo Ordinibus, dictum est supra Tr. 14. Ex. 1. q. 12. n. 40.

CVIII. Resp. 2. De ablatione illegitimatis S. Tb. a. 3. in c. sic ait: „Filius illegitimus potest legitimari, non ut fiat de legitimo coitu natus, quia coitus ille transiit, & numquam potest fieri legitimus, ex quo semel fuit illegitimus; sed diciur legitimus, in quantum damna, quæ illegitimus filius incurrit, subtrahuntur per Legis auctoritatem, Ita S. Tb. qui postea assignat sex modos legitimandi, quatuor se- cundum Ius Civile, qui videantur in fonte duos ex Jure Canonico. Primum est cum quis in UXorem duxit illam, ex qua filium illegitimum generavit, si non fuit adulterium, &c. quia subsequens matrimoniū purgat omnes defectus præcedentes, omnem irregularitatem, hæreditati incapacitatem, &c. Se- cundus est per speciale indulgentiam, & dispensationem Domini Papæ, hic enim solus potest legitimaria re ad jura Ecclesiastica, Ordines, & Beneficia, ad que proinde illi, qui dicuntur Comites Palatini, legiti- mate non possunt, saltem ordinari, sed solùm legitimant ad quadam civilia jura, officia, digni- tates, vel hæreditatim successiones, &c. ad quæ Papa non solet legitimare eos, qui subsum temporali jurisdictioni alterius Principis, sed solùm eos, qui subsum suo temporali imperio. Potest ergo ad ea legiti- timare pro suo arbitrio quis Princeps, aut Respubli- ca libera suo subditos, etiam in ordine ad successio- nem hæreditariam Parentum, ac Consanguineorum, ac si essent legitimè nati. Verum

Observanda hic bene est illa Regula Juris: In generali concessione non veniat ea, quæ non esset veritatem in specie concessurus. Unde legitimatus ad prædicta civilia, non eo ipso censemper etiam legitimatus in paterna nobilitate, feudo, primogenitura, &c. nisi id speciatim expressum fuerit. Hinc, & Papa, dum quem legitimat ad Sacros Ordines, & Be- ficia, etiam jurata, non eo ipso legitimat ad Episcopatum. Et ergo accurate inspicere tenor diplomatis, an privilegium legitimandi sit datum non solùm

ad

De Annexis Matrimonio.

ad legitimandos alienos, sed etiam proprios filios, non solùm ad naturales, sed etiam ad progenitos ex com- cubitu damnato, & ad quæ Jura? Habent Religiosi privilegium, quod, si quæ Religionem profiteantur, ipso Jure sint dispensati ad sacros Ordines, non ta- men ad dignitates, vel Praelaturas. Quid Juris sit in nostro Ordine Prædicatorio, videtur est in nostris Con- stitutionibus. Dist. 1. cap. 13. Text. 4.

CIX. Tenenturne Parentes dare alimenta suis pro- libus illegitimis?

Dico: Tenentur ea dare saltæ moderata, & con- grua ad honestam vitæ sustentationem, quibuscumque suis illegitimè natis, etiam spuriis: Ita vult Jus Canonicum, c. Cum habeant, de eo, qui duxit in maritum, quam polluit, per adult. Unde sub hoc intelligentia, & implicatio, vel jam posse, si urgeat, explicare. Abst. ergo gloriari, me in hoc Confessiorum, ac Ordinandorum Tribunali omnes Theologæ moralis sinis penetrasse, vel explicasse: vel id posse, si urgeat. Nihilominus, quidquid pro modu- lo meo dixi, ad majorem Dei gloriam dictum sit. Si forsitan quid præter Ecclesia Sancta, & Angelici Doc- toris genuinum sensum irrepsit, mihi illud revocavi in Prologo, ita revoco in Epilogo. Paxit Deus, ut quando manifestari nos oportuerit ante Tribunal Jesu Christi, finalis Sententia Judicis nos inter, & ipsum faciat spirituale matrimoniū sine fine.

TRACTATUS XVII.

APPENDIX PRIMA

De Alexandri VII. & VIII. Innocentii XI. & XII. Decretis, in quibus multæ propositiones condemnantur; quæ omnes explicantur, atque doctrina D. Thomæ impugnantur

Per R. P. Lectorem Fr. FRANCISCUM VIDAL, Regalis Conventus Praedicatorum Valentiae Filium.

Certissima Christiana Regula Doctrina, neque Angelici Doctroris si, & veritate Doctrina, sua Apostoli cam Ecclesiam infiniti confutatis erroribus illustravit, & hereses confuse, considue, & dissipata sunt (ut S. Pius V. ait) Propositiones novissime Deuteris Ponitissim damnatae, modo exposita, considue, & à fundamento dissipata apparent in ipsa quaque Decreti illustrata manent cum eodem, Diuine co- lentatis Angelico interprete, ejusque mira perspicuitate, ut dixit Clemens VIII. Sic tandem inter laxantes, & opprimentes, Cherubim paradisi videntur, flammeum gladium, atque versatile sue Doctrina vibrans, & coram ejus inconclusa, tutissima Dogmata, quasi cæteri quodam, juxta yotum, & dictum Alex. VII tam nimis probabilium, & luxurianter ingrediuntur laxitas, quam Jansenismus, & quondam mysticorum severitas profligat, & tamquam ad Lydiæ Lapidem à Tridentini Oratore declamat, quia verum, quid falsum bonum, vel malum virtutum, & virtus appetit: Us scias, studiosè Lector, quid tendendum, quid reproban- dum sit, & verè Israhæl habeas usque in finem Angelum, qui precepisti te, & custodiat in via: Observa ergo eum, & audi vocem ipsius, siquidem bene scripti, ut dixit Dominus, igitur, credere hunc; quia ejus Doctrina non deficit in æternum, aut S. P. Franciscus, una cum purissima Matre, cuius gratia sit

EXAMEN I.

De His, & similibus Decretis in genere.

Nota, supradictos Pontifices suis Decretis plurimas propositiones variis censuris condemnasse, & sub excommunicatione earum defensionem, sub pra- cepto vero prælim proibuisse. Inde

*. QUÆRERO I. Quomodo haec, & similia Decreta observanda, intelligenda, & explicanda sunt? Resp. 1. Decreta sunt Leges Pontificia doctrina morum declarative, & ab ipsa infallibili Petri Catho- dræ immediate procedentes. Ratio, qui ab ipso Pa- pa, ejusque auctoritate, Decreto, nomine, & ap-probatione (post diligente Examene S. Congregationis, ac maiorum deliberationem) sunt universali Ecclesia

pro salubri doctrina morum ordinata, justa illud: Pa- ce ovis meas, & more solito Romanis publicata; ut in ipsis appareat, quod esse leges declarativas ex Catho- dra constat, iuxta dicta in Opera P. Wigandii supra Tr. 6. Ex. 1. & Tr. 7. Ex. 1. & D. Th. ibi, & 2. 2. q. 1. art. 10. & op. 1. contra errores Graccor. c. 68. Unde infero.

*. 1. Decreta hec non dimanaunt immediate, sed presuppositive, & quod examen à Sacra Congrega- tione, 2. Non posse suspendi supplicatione Regis, aut Regis, vel proper non acceptationem, aut aliena ter- giversatione: quia veritas, & falsitas illis opposita nec ab his, nec a loco penderit; & cum Religio Chris- tiana in Sede Petri sit fundata, quicquid ab illa re- legatur, & prohibetur, eo ipso in tota Ecclesia re- legatum est; ut at celebris Thomista Thomas Hurtado,

Tract. XVII. Appendix I. Exam. I.

lib. duplex antid. fol 36. 3. Quod omnes Christi fideles habentes eorum notitiam moraliter certam per testes, vel Auctores fide dignos, aut per Bullaria, debent ea amplecti, & observare, ob datum rationem.

4. *Quamvis* in aliquorum sententia non obligent quantum ad praeceptum, & ponam, ubi non sunt publicata, tamen probabilior, & tutor sententia supra Tract. 6. Exam. 5. tradita, & apud Palauum, Suarez, Dianam, & plusquam 36. *Auctores*, ubique obligant quoad omnia, sola publicatione Romae facta ob rationem dictam. Ad maiorem tamen cautelam Decretum Innocentii XI. & S. Tribunali Inquisitionis Hispaniae fuit publicationem, ut dicimus Exam. 2. num. 45.

5. *Quicunque* propositiones in eis damnatas defenduntur, tractaverit (nisi ad impugnandum) impresserit, vel docuerit, publice, vel privatim, incidi ipso facto in excommunicationem majorem latet sententia Papae reservata, ut in ipsis Decretis patet. 6. *Qui sciens esse Præceptum à Papa* (ut est) *ad præxim* de-
ducantur, aliquam earum in præx deduceret, judicans licitam ejus præxim, peccaret mortaliter contra dictum præceptum, etiam cum contra virtutem cui opponitur materia propositionis solum venialiter peccaret (v. gr. si comederet, & biberet usque ad satiationem ob solam gloriapatem non officiositatem) quia frangeret graviter Papæ præceptum, habens tunc diuersum objectum, & specimen; & cum gravi irrever-
entia, & injury Sedis Apost. 7. *Tale* peccatum esset errori in Fide proximum; quia ut bene al Ferre tom. 1. in 2. 2. Tr. 2. q. 16. *Dœcina non sano circa matrem fiduci*, non solum illa, *qua sic veritatis fidei* opponitur, *quod immediat illam destruet*, & corrumpat, sed etiam illa dicitur, *per quam fides agrotat, male babet, quatatur*, & *qua si ad corruptionem disponitur*.

8. Si vero ad præxim eam duxerit sua fragilitate, intelligens illicet operari, & justè esse damnatam, peccaret solum graviter, vel leviter iuxta materiam, & specimen virtutis, cui opponitur, non vero contra Papa præceptum, quod ponitur, ne ad præxim tamquam licite, aut practice probables propositiones ducantur.

* 2. Resp. 2. Hac Decreta non sunt articuli Fidei; sed definitions dogmaticæ, & infallibilis in doctrina morum. Ratio 1. p. quia Papa in eis non declarat aliquid eorum esse articulum fidei; tum etiam, quia alias propositiones in eis damnatas essent heretice, quod non esse pater in Decretis. Ratio 2. part. quia post maturam deliberationem in doctrina morum corruptelam. 3. *Dico* cum S. Aug. & Ecclesia: *Oculis agri odiosa est lux, qua pars est amabilis; & parato non sano pena est panis, qui sano est sursum*.

Ad 2. nego antecedens, quia contra probable est certa, & infallibilis auctoritas Ecclesiæ, & contra debile fundamentum, est forte, & infallibile; in parte fidei fundatum, & hic videtur opiniones ante communis, & probabiles jam esse damnatas, & practice improbables.

* 5. *QUÆRERO II.* Quemam sunt hæc Decreta? Et quomodo explicantur, & impugnatur damnatae propositiones? Res. In sequentibus Examinius brevitatem patebit: qui plura desiderat, aeat præter communes Expositores, Mag. Gonet, tom. 3. dissert. unica, de opinione probabilitate, ubi plures ex his, & alias laxas eis similes, late impugnat.

3. *Omnis* propositionis tenuiter probabilis si laxa. si, & partem minus tutam, & sauentem libertati affrmet, est scandalosa, quia præbet occasionem ruinae, ita patet ex decreto Innoc. XI. propositione 3. Unde sic peccaret graviter, eam docens in materia gravi ad mores pertinentes.

* 4. *Resp. 3.* Decreta hæc non sunt stricte, ut odiosa interpretanda, sed amplè ut amabilia amplectenda. *Ratio* quia lux, cibis, & medicina sunt ab Ecclesiæ matre ejusque Sole, Patre, Pastore, & animalium Medicis salutem optante, & salutaria pascua propinante, & venenosam prohibente. Ipse enim Christus, Dei Filius, suam Ecclesiæ consecrat, & sic consignat Spiritu Santo, quasi suo charactere & sigillo, & similiter Christi Vicarius suo Primatus, & providentia universam Ecclesiæ, tamquam fidei Minister Christo subjetam conservat; atq. Ang. Doct. op. 20. de Reg. Princip. lib. 3. c. 18. vide infra, in hoc Tr. Ex. 3. n. 45. Et S. Franciscus Salesius, Intron. p. 2. cap. 15. ait: *Genus est obedientia Dœo valde gratum, non ea tantum implera, que Ecclesia mandat, sed ea quoque ultrè amplecti, que commendat*. Unde in inferno:

1. *Covende* sunt propositions & sententiae, quæ cum damnatis coincidunt; quia licet non sint formaliter damnatae, tamen non sunt à Papa approbatæ, ut in fine Decreti patet. 2. *Propositio ex qua infertur damnata prædicta*, est certò falsa; quia ex vero nequit sequi falsum. Quæ autem infertur ex damnata, non est certo falsa; quia ex falso potest sequi verum. Quia vero infertur ex contradictoria damnata, est certò vera; quia ex vero non nisi verum, & contradictria damnata certo vera est. 3. *Hoc & similia* Decreta à solo Papa posse juridicæ, & certo interpretari; *qua ejusdem est legem interpretari, cuius est condere*, à Theologis vero posse doctrinaliter explanari, sicut & alias Scriptura sacra, modo dicendo de Bulla Cruciate:

* 4. *Opponi* & condemnatio, & pena ut odiosa substringenda, ergo & Decreta hæc continentia. 2. *Opiniones probabiles*, non sunt damnabiles, & ait Caramuel: *Non dari in mundo visibile auctoritatem damnandæ opiniones probabiles*; ergo non sunt rejiciendæ, etiam cum damnatis virulenter coincident, & eas inferant. Ad 1. distinguo aut, præcisæ quod ponam, transcat: quoad doctrinam, neg. ant. & similiiter consequens. Resp. 2. Quod etiam hæc pena est aliquipotenti amabilis, quia medicina contra morum corruptelam. 3. *Dico* cum S. Aug. & Ecclesia: *Oculis agri odiosa est lux, qua pars est amabilis; & parato non sano pena est panis, qui sano est sursum*.

Ad 2. nego antecedens, quia contra probable est certa, & infallibilis auctoritas Ecclesiæ, & contra debile fundamentum, est forte, & infallibile; in parte fidei fundatum, & hic videtur opiniones ante communis, & probabiles jam esse damnatas, & practice improbables.

* 5. *QUÆRERO II.* Quemam sunt hæc Decreta? Et quomodo explicantur, & impugnatur damnatae propositiones? Res. In sequentibus Examinius brevitatem patebit: qui plura desiderat, aeat præter communes Expositores, Mag. Gonet, tom. 3. dissert. unica, de opinione probabilitate, ubi plures ex his, & alias laxas eis similes, late impugnat.

EXAMEN II.

De Alexandri VII. Decretis, & Propositionibus ab eo damnatis.

DECRETUM.

Sancissimus D. N. audit non sine magno animi sui incerto complices opinions Christianæ discipula relaxatas, & animarum perniciem inferentes, par-

De Propositionibus damnatis.

partim antiquatas iterum suscitari, partim noviter prodire, & summam illam luxuriantum ingeniorum licentiam in dies magis excrescere, per quam in rebus ad conscientiam pertinenter modus opinandi irrepit alienus omnino ab Evangelica simplicitate, scandalumque Patrum doctrina, quem si pro recta regulâ fideles in præxi sequerentur, ingens irreptura esset vita Christianæ corruptela. Quare ne illo unquam tempore viam salutis, quam suprema Veritas, Deus, cuius Verba in aeternum permanent, aetiam esse definiuit, in animarum perniciem dilatari, seu verbi pervertiri contigerit. Idem SS. D. N. ut oves sibi creditas ab ejusmodi spatio, lataque per quam ita ad perditonem via, pro Pastorali sollicitudine in rectam semitam evocaret, eundem opinionem examen pluribus in Sacra Theologia Magistris, & deinde Eminentissimis, & Rever. D. D. Cardinalibus contra haereticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus serio commisit: qui tantum negotium strenuò aggressi, eique sedulò incumbentes, & mature discussi, usque ad hanc diem infrascriptæ propositionibus supra unaquaque ipsarum sua suffragia Sanctitati sue signatim exposuerunt. Hic referuntur viginti octo propositiones, & concluduntur Decretum, quod Romæ, mense solito huius publicatum anno 1666, die 2. Octobris Post, anno 1666, die 18. Martii prodit aliud Decretum prosequente damnationem, usque ad 45. propositiones, & concludit sic Decretum: *Quibus naturæ pensatis.* Idem Sanctissimus statuit, ac decrevit prædictas Præpositiones, & unanquamque ipsarum ut nimis tamquam scandalosæ esse damnandas, & prohibendas, sicut eas damnat, ac prohibet: ita ut quicunque illas, aut conjunctim, aut divisim docuerit, defenderit, ediderit, aut de eis etiam disputaverit, publice, aut privaten tractaverit, nisi forsan impugnando; ipso facto incidat in Excommunicationem, à qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab aliо, quacunque etiam dignitate fulgent, nisi à pro tempore existente Romano Pontifice absolvi. Insuper districte in articulo S. Obedientie, & sub intermissione Divini Iudicii prohibet omnibus Christifidelibus cuiuscumque conditionis, dignitatibus etiatis, etiam speciali, ac specialissima, nota dignis, ne predictas opiniones, aut aliquaque ipsarum ad præxim deducant. Hoc Decretum fuit Romæ mense solito publicatum, anno 1666, die 2. Martii.

Propositiones damnatae sunt sequentes.

* 1. *Propositio 1.* Homo nullo unquam vita sua tempore tenetur elicer alicuius fidem, spei, & charitatis, ex vi Præceptorum Divinorum ad eas virtutes per se obligant dictæ virtutes, ut media ad salutem necessaria, & non solum per accidens ut Machado, Enriques Augustinianus, & aliis dixerunt, De Fide constat Matth. 16. *Qui vero non credidit, condemnavitur.* Et Hebreorum 11. *Accedit ad Deum opere credere.* Et I. Joan. 3. *Hoc est mandatum eius, ut credamus in Nomine Filii ejus. De Spe, Psalm. 4. Sperate in Domino, Eccl. & Psalm. 1. Sperate in Eo, Eccl. De Charitate, Matth. 22. Dilige Dominum Deum tuum, Eccl. Et de omnibus in Trid. sess. 6. c. 6. & Canone 26. Et in D. Thom. 1. 2. q. 100. art. 4. ad 1. Et 2. 2. q. 2. art. 3. & q. 16. art. 1. & q. 22. art. 1. & 2. Vide supra à Tract. 7. Exam. 2. & hic in propositionibus 5. 6. 7. 16. & 17. Innoc. XI. ubi cum communis sententia dicimus obligare hæc præcepta ad minus semel in anno.*

Nota à Gregor. XI. damnatam fuisse ut hereticam hanc propos., Laius non tenetur ad aliquem articulū, fiduciæ expressæ credendum, sed sufficit sibi conclusio in genere: quod credit omne illud, quod credit S. Mater Ecclesia Dei., Ut referat Directoriu Inquisit. p. 2. q. 10.

* 2. *Propositio 2.* Vir equestris ad duellum provocatus potest illud acceptare ne timiditatis notam,

apud alios incurrat. *Damnata.* Ob dicta supra Tr. 7. Ex. 7. D. Th. 2. 2. quast. 40. art. 1. ad 1. & q. 99. art. 8. ad 3. unde opiniones Huradi de Mendoza, Pe- tri Marcant, Layman, & aliorum dicentium pro ho- note tuendo, ad viros, & armis ostendendum; ad vindicandam iniuriam; ad investigandam veritatem, vel justitiam, licetum esse duellum, relinquenda sunt, quia cum damnata coherentes.

* 3. *Propositio 3.* Sententia assentis Bullam Co-
me solum prohibere absolutionem heresis, & aliorum criminum, quando publica sum, & id non de-
rogare facultati Tridenti, in qua de occultis criminibus sermo est anno 1629. 18. Julii in Consistorio S. Con-
gregationis Elém. Cardinalium visa, & tollerata est.
Damnata. Probabilis est totam propositionem dam-
nata, & non solum illam partem visa, & tollerata
est. 1. Quia Pontificis mens est, non solum damnata
re eam ut scandalosam, sed prohibere ejus proxim,
ut ex Decreto pater, sed præcisæ propositionis non stat,
in lyvia, & tollerata, sed in tota propositione,
nempè in absolvendo defacto, ob illius probabilitatem:
ergo, &c. 2. Quia in re tam gravi leve esset illud
solum damnari. 3. Quia nunc jam matura deliberatione
visa est illa Sententia: ergo cum hac proposi-
tionem damnatur, jam non tolleratur. Vide Propositionem
sequentem.

Unde DD. Episcopi, nisi Inquisidores sint, præ-
cipue in Hispania, illa generali facultate Tridentini
absolvendi ab heresi ab occulis Papæ reservatis, non pos-
sunt ab heresi (neque ab aliis casibus etiam occulis
Bulla Coene) absolvere, nisi urgente necessitate vel
instante pericolo in mora, & deficiente recurso ad Pa-
pam; quia quoad hoc derogantur eiis facultas per
Coenam Bullam. Et nihil mirum, quia ex D. Thom. in
4. dist. 13. q. 1. art. 2. *Heres ex genere suo est ma-
ximum peccatorum, quia subversit fundamentum omnium
bonorum.* Et alia peccata Bulla Coene: ita Sedes Apo-
stolica, & Petri Fidei abhorret, ut in generali con-
cessione absolvendi a reservatis Papæ semper velit
esse excepta, ut videtur est in Bulla Clementis VIII.
Tract. 4. Vide Tract. 18. de Bulla Cruciate.

* 4. *Propositio 4.* Praleti Regulares possunt in foro conscientie absolvere quoscumque Secularies ab heresi occulta, & ab excommunicationem properi eam incursa. *Damnata.* Quia hæc Sententia fundatur in eo, quod Praleti possunt absolvire ea, quæ Episcopi in facultate Tridentini. Unde damnata præcedenti propositione, hæc infertur damnata; & hæc damnata infertur illam esse totam damnatam, ut diximus, & utriusque fundamentum esse falsum. *Nota.* *Praleti* Regulares in Hispania nec adhuc subditos suos posse ab heresi externa occulta absolvendi; quia Tribunal S. Inquisitionis habet privilegium revocans quoad heres externa Privilegia, ut refert Leander Tom. 4. tract. 2. de Eccles. dist. 17. q. 79. Tum etiam quia in amplissimis Jubilis, & aliis Privilegiis cum concedunt faculta absolvendi a reservatis in Bulla Coene, non in-
telligitur ab heresi, nisi proprii termini exprimatur, ut statuerunt Innoc. X. & Alex. VII. Bulla Romæ data 13. Martii 1666. Vide Tr. 18. de Bulla, & Nota-
tionem in Tr. 7. Ex. 3.

* 5. *Propositio 5.* Quamvis evidenter tibi constet Petrum esse hereticum, non tenetur denuntiare, si probare non possit. *Damnata;* Quia ex D. Thom. 2. q. 68. art. 2. ad 2. denuntiat non obligat se ad probandum, sicut accusator. Unde quamvis non posset probare, cum tenetur, ut hic, debet denun-
tiare; ob bonum communem preponderant fama unius particularis: ita S. Thom. in 4. dist. 19. q. 2. art. 3: q. 1. ad 2. & ex ipso 2. 2. q. 33. art. 7: conscientia præterea est fama. Addit Alex. VII. anno 1666. De-
creto suo 8. Julii declarans hereticos, vel de heresi suspectos (ut sunt pertinentes ad Tribunal Inquisitionis) esse denuntiantes, etiam si nulla admonitus, vel
fraterna correlio præmissa fuerit.

* 6. *Propositio 6.* Confessarius, qui in Sacramen-
tali Confessione tribuit penitentem chartam postea

legendam, in qua ad venerem incitat, non censetur sollicitasse in Confessione, ac proinde non est denuntiandus. *Dannata.* Quia per se illa actio inhonestas, scandalosa, & completa sollicitatio est; quanvis per accidens (in quo fundabatur haec opinio) penitentis posset eam non legere. Unde penitentis tenetur illum denuntiare statim ac cognoscit sollicitationem. Vide Tr. 3. Ex. 2. & D. Thom. propositione antecedente.

* 7. *Propositio 7.* Modus evadendi obligationem denuntiandae sollicitationis est, si sollicitatus confiteatur sibi sollicitante, hic potest ipsum absolvere, absque onere denuntiandi. *Dannata.* Duo hic damnamur. 1. Quod isti sunt modus evadendi obligationem. 2. Quod possit enim Confessor absolvere. *Ratio utriusque est:* quia ex pracepto Papae, & S. Inquisitionis sub pena excommunicationis penitentem tenetur denuntiare Confessarium sollicitantem: ergo accedens ad confessionem sine animo illud implendi, nequit absolviri. Deinde, quia sic frustratur intentio, tam Papae, quam S. Inquisitionis, & magis illaqueantur auctem. *Addit.* neque posse excusari titulo correctionis fraternae: nam ut diximus *propositio 5.* ex Decreto Alex. VII. ex mandato S. Inquisitionis quotannis publicata nulla precedente correctione, aut mutatione, infra sex dies debet fieri denuntiatio.

Sed dic: Quid faciat Confessor, si ad eum talis penitentia accedit? Non enim tenetur de denuntiari, iuxta valde probabilem sententiam; sicut nec tenetur denuntiari qui prudenter timeat amittere famam, vitam, honorem. *Dico cum Filigvera, Lastra, & aliis* quod excusetur, quantum possit, à Confessione audienda, ne penitentis deobligatum se existimat. Vel si non potest, & est certè emendatus, & sine periculo recidendi, penitentes ignorat obligationem denuntiandi; poterit enim absolvere; sicut etiam cum penitentia sciens obligationem paratus est obediens; tunc tamen debet illi dicere, se jam esse sufficiens emendatus, cessareque pro tunc obligationem denuntiandi, quia penitentes tenentur. Si vero penitentis non erat paratus obediens, hortetur illum ad penitentiam de hoc, & confessionem, & obligationem extra nunc casum, & sic absolvet eum. Vide Tr. 3. cit. *Hanc Confessor non habet facultatem absolvendi.* Vide Bull. pag. 40.

* 8. *Propositio 8.* Duplicatum stipendum potest Sacerdos pro eadem Missa licet accipere applicando penitenti partem etiam specialissimam fructus ipsimet celebranti correspondentem, idque post Decreto Urbani VIII. *Dannata.* 1. Quia incertum est illam partem posse alteri applicari, & obligatio est certa, ex justitia. 2. Quia quanvis possit applicari, certum est tamen tunc non posse pro eo stipendum accipi; esset enim Simonia, cum acciperet tempore pro spirituali, & pro labore temporali jam illud accepit. 3. Quia ex D. Th. 2. q. 100. art. 2. in c. & ad 2. cum S. Aug. solum excusat à Simonia, accipere ad sustentationem secundum ordinacionem Ecclesie, & approbatas consuetudines. Vide Tr. 12. Ex. 5.

* 9. *Propositio 9.* Post Decreto Urbani, potest Sacerdos, cui Misso celebrande traduntur, per alium satisfacere, collato illi minori stipendo, alia parte stipendi sibi retenta. *Dannata.* Quia Urbanus VIII. Decreto suo Romæ more solito publicato anno 1623. die 22. Septembris hoc prohibuit, & declaravit, non posse fieri, omne dannabile lucrum ab Ecclesia removere volens. Tum etiam, quia in hoc fieret iniustitiae danti, volenti gaudere stipendo, eum qui Missam dicere, & etiam secundo accipienti in parte defraudato. Si vero de voluntate dantis constaret hoc velle, cum nempe dedi pro fundatione, vel ob amicitiam, aut cognationem, & celebrante hoc sciens accipiat iustum stipendum, poterit illud fieri, semota omni specie lucri contractus, aut violentia. Vide loco supra citato, & Decreto Urbani latè, apud Peliz. tom. 2. pag. 751. Ex his infero. Leges Pontificias non egere ad sui obligationem publicatione in singulis Provinciis, cum hic declarat Alexander VII. quod

Decretem Urbani Romæ publicatum pro tota Ecclesia conscientias astringit. 2. Decretem Urbani immediate à Sede Apostolica, & mediatis à S. Congregatione procedere, sicut & de Alexandro, Decreto diximus Ex. 1. n. 1.

* 10. *Propositio 10.* Non est contra justitiam pluribus Sacrifici stipendum accipere, & Sacrifício unum offere, neque etiam est contra fidelitatem, etiam si promittam promissione etiam juramento firmata danti stipendum, quod pro nullo ait offerant. *Dannata.* Esset enim contra justitiam communiativam, cum obligatione restituendi, si acciperet stipendum iustum (etiam si incongruum ad sustentationem, ut at Urbanii Decreto) à quolibet eorum cum onere celebrandi pro eo solum; quia retenetur alienum invito domino, & dicente; do, ut facias. Esset etiam contra fidelitatem non implendo promissum; & contra Religiosum, si cum juramento peccaretque mortali, si animo non adimplendi juraret; postea tamen impleret, & stipendum materia gravis non esset.

Nec contra hoc valent antiqua privilegia: quia Decreto Urbani, & Alex. confirmante illud, jam non sunt. Nec consuetudines valent, quia contra justitiam, & non approbat, & secundum ordinacionem Ecclesie, ut vult D. Thom. immo contra declarationem, & ordinationem Ecclesie in his Decretis. Neque possunt Ecclesiae, pia loca, aut earum administratores sibi retinere partem stipendi pro sumptibus cere, panis, vini, & ornamenti; nisi forte alios redditus ad id non habeant; quia ita declaravit S. Congreg. Resp. 7. ad calcem Decreti Urbani, apud Bullanum Cherub. tom. 4. const. 43. Urban. VIII.

* 11. *Propositio 11.* Peccata in Confessione omissione, seu oblieta, ob instans periculum vita, aut ob aliam causam, non tenemur in sequenti confessione exprimere. *Dannata.* Quia praeceptum Divinum de integratice confessionis non impletur, nisi confiteantur peccata species, & numero propter memoria post sufficientem examen occurserint, juxta declar. Trident. sess. 14. cap. 5. & can. 8. Et licet talia peccata oblieta, seu omissa essent indirecte absoluta, & remissa, hoc tamen est cum onere subjiciendi illa clavibus Ecclesie, ut absolvantur, si possunt, dicere, & per se; si cut patet in eo, qui de peccatis Jam habuit perfectam contritionem ante confessionem, ex D. Thom. in 4. dist. 21. q. 2. art. 2. quia non solum requirunt absolutionem, sed iudicium Sacerdotis satisfactionem imponentes. Et dist. 17. quæst. 3. art. 4. q. 2. in corp. dicente: Oportet, quod Medicus non solum unum mortuum, contra quem medicina dari debet, cognoscet, sed etiam universitatem totam habitudinem ipsius infirmi, ex S. Gregor. Et ad 3. Sufficit, quod hoc peccatum confites dicat explicitè, & alia in generali dicendo, quod cum alia multa confiteatur, hujusmodi de oblitus fuit. Hac S. D. Unde si oblitus sit circumstantia necessaria confitendum, sufficiat eam explicare: v. gr. votum fregi, &c.

* 12. *Propositio 12.* Mendicantes possunt absolve-re à casibus Episcopis reservatis non obstante ad id Episcoporum facultate. *Dannata.* Loquitur Propositio, & declaratio Papæ, non de reservatis à Jure communis, (si forte sint) sed de reservatis ab homine, nempe in casibus ab Episcopo sibi reservatis in synodalibus, vel particularibus Edictis, juxta Decretem Clem. X. supra Tr. 13. n. 88. Nec audiendum in hoc Anton. à Spiritu Sancto, tom. 4. cons. 47. num. 13. dum docet contrarium, eu quod Decretem hoc non sit in Hispania publicatum; quia in quantum declaratio, & damnatio non egit tali publicatione, ut diximus Exam. 1. num. 1. & hic declarat Papa privilegia ad hoc fuisse revocata. Salm. tom. 1. Tract. 6. cap. 10. punct. 4. num. 61.

* 13. *Propositio 13.* Satisfacit pracepto annue Confessionis, qui confitetur Regulari Episcopo presentato, sed ab eo iniuste reprobato. *Dannata.* Quia Regulares nequeunt absolvere seculares, absque ap-

probatione Episcopi loci, in quo audient Confessiones. Juxta Trid. sess. 23. c. 15. & declarationem Clem. X. & novissime Innoc. XII. ut dicetur Tr. 18. Unde cum in hoc casu non habeat approbationem, etsi iniuste negatam, necessariò tamen requisitum ad valorem absolutionis, non erit Confessio satisfaciens pracepto annua Confessionis.

* 14. *Propositio 14.* Qui facit Confessionem voluntarie malam, satisfacit pracepto Ecclesie. *Dannata.* 1. Quia talis non est Confessio Sacramentalis praecepta; Confessio enim voluntarie mala est confessio nulla. 2. *Quia* quando ex defectu interno est mala, etiam non adimplere præceptum; ut enim ait D. Th. 1. 2. q. 100. art. 9. in c. & ad 1. Modus faciendo iudicium justitiae, qui cadit sub pracepto, est, ut fiat aliquid secundum ordinem Juris, patet Deut. 16. *Justitiae quod justum est, exequitur.* 3. *Quia* licet Ecclesia non præcipiat actu purè internum (quoniam posse multoties affirmet, & probet hic Cardenes cum D. Thom.) tamen præcipiat mistum ex interno & externo, ut est Confessio. Et insuper præcipiendo directe externum præcipiat indirecte internum, sine quo substantia, & valor illius non est, sicut præcipiendo Missam, & Officium Canonicum præcipit indirecte attentionem, unde sicut voluntarie distractus non satisfacit præcepto Missæ, nec Officio; ita confessio voluntarie mala (etiam ex defectu interno) non satisfacit præcepto Confessionis Sacramentalis; cum de Jure Divino, & suppositum, sicut ante, ob datum Rationem damnatur. Et quia quoniam defendit moderatè sit de iure natura, potest tamen aliquis actus ex bona intentione proveniens illicitus reddi, si non sit proportionatus sibi, ut ait D. Th. supra citatus art. 7. & 4. dist. 25. q. 2. art. 24. ad 2. Et hoc declarat hic Ecclesia. Non est enim medium proportionatum; sed quod via iuridica, vel alia Christiana eligitur ad se defendendum. Vide Tr. 9. Ex. 2.

* 15. *Propositio 15.* Penitentis propria auctoritate substituere sibi alium potest, qui loco ipsius ponit usum pro alio satisfacere; non tamen propria auctoritate, Penitentia integrante Sacramentum, ex D. Thom. in 4. dist. 20. q. 1. a. 2. q. 3. ad 2. & ad 4. in Anib. q. 9. art. 4. ad 2. quia in Sacramento gratis suscipienti datur, non alii. *Tum etiam,* quia Penitentia, que est pars integralis Sacramentum, est remedium suspicenti (principiis quando est medicinalis) frenum peccatorum, &onus & peccati proponit in alia vita ab ipso luenda imponit; essetque peccati laxare habens, si penitentis posset propria auctoritate alium pro se substituere. Et quoniam ordine Confessarii existens in charitate posset pro alio Penitentem præfari satisfactionem facere: *Non est permittendum, nisi defectus aliquis in penitente, vel corporalis, per quem fit impossibilis ad sustinendum, vel spiritualis, per quem non sit promptus ad portandum penam;* nam S. Doct. loco cit. & 3. cont. Gentes, cap. 158. & quæst. 29. de Veritate, art. 7. in corp. & 3. parti. q. 48. art. 2. ad 1.

* 16. *Propositio 16.* Qui Beneficium curatum habet, possunt sibi eligere in Confessarium simplicem Sacerdotiam non approbatum ab Ordinario. *Dannata.* Quoniam hoc solum concedunt Superioribus, ne non Minoribus Prelatis excepti, c. ut. alias ne pro dist. de Ponit. & Remitt. & D. Thom. in 4. dist. 17. q. 3. a. 3. q. 4. ad 4. dicente: Concessum eius à Jure, quod possint sibi eligere proprios Confessores; Parochi autem non veniunt nomine Prelatorum, cum non habeant Jurisdictionem in foro exteriori, ad imponenda præcepta in iure. Spir. S. nec in foro contentiouso, ad causas judicandam. Deinde nec sunt excepti, immo hoc verbum in iure positum, pro illis est exceptio firmans Regulam in contrarium. *Tandem* quia post Trid. sess. 25. cap. 15. Nullus potest Confessiones Secularium (ut sunt Parochi) etiam Sacerdotum audire, nisi habeant Beneficium Parochiale, aut approbatum Ordinarii. Vide Tr. 13. Ex. 5. n. 24.

* 17. *Propositio 17.* Est licitum Religioso, vel Clerico, calumniantem gravia crimina de se, vel de sua Religione spargere minantem, occidere, quando alius modus defendendi non suppetat, ut suppetere non videatur; si calumniator sit parvus, vel ipsi Religioso, vel ejus Religioni publice, & coram gravissimis viis predicta impingere, nisi occidatur. *Dannata.* Hic damnatur assumptum, & suppositum, hoc enim est falsum,

nempè non esse alium modum se defendendi, cum dicat Apostolus Paul. *Maledicimus, & benedicimus; persecutionem patimus, & sustinemus;* & milie alii modi sunt se modestè defendendi mansueti, & prudenter, verbis, & modis personis spiritualibus gravibus, & superioribus. *Assumptum* damnatur ex D. Th. 2. 2. quest. 64. art. 4. quia sunt electi ad Altaris ministerium, in quo representatur Passio Christi occisi, qui cum percureretur, non reperiebatur, ut dicitur 1. Petri 2. debet enim Ministri suum Dominum imitari, secundum illud Ecclesiast. 10. *Secundum Judicem populi, sic & ministri ejus.* Hec D. Thom. Et in hoc stat eorum verus honor, unde non possunt dicto modo se defendere, cum sit contra mansuetitudinem status, & justitiam. Præsertim cum ille non sit actualis aggressor, sed parvus ad hoc, ut at *Propositio 10.* Ob hunc enim nulli, etiam laico, etiam valde nobilio, licet calumniantem talem occidere, & si hoc licet, dat retributio anni infinitis homicidiis. Vide Tr. 9. Ex. 2.

* 18. *Propositio 18.* Licit interficere falsum accusatorem, falsum testem, ac etiam Judicem, à quo in qua certò imminent sententia, si alia via non possit innocenciam damnum evitare. *Dannata.* Et assumptum, & suppositum, sicut ante, ob datum Rationem damnatur. Et quia quoniam defendit moderatè sit de iure natura, potest tamen aliquis actus ex bona intentione proveniens illicitus reddi, si non sit proportionatus sibi, ut ait D. Th. supra citatus art. 7. & 4. dist. 25. q. 2. art. 24. ad 2. Et hoc declarat hic Ecclesia. Non est enim medium proportionatum; sed quod via iuridica, vel alia Christiana eligitur ad se defendendum. Vide Tr. 9. Ex. 2.

* 19. *Propositio 19.* Non peccat Maritus, occidens propria auctoritate uxorem in adulterio, deprehensam. *Dannata.* Nam est peccatum mortale ex iure Divino, & Canonicu, & D. Th. locis citatis, & in 4. dist. 37. art. 1. in corp. & ad 2. Quia contra ius naturalis est & charitatem, occidere eam, que est in evidenti periculo damnationis, & quia potest esse innocentis, & violentem oppressa. *Tum etiam,* quia est contra proprium honorem & famam, cum amplius se infamet. Addit S. D. solvendo argumentum contrarium: *Sed lex Civilis quasi licet computat, quod in ipsa actu eam interficiat;* non quasi præcipiens (quaia sic non peccaret, sicut nec minister Judicis peccat) sed quasi ponam homicidi non inferens permisit, propter maximum incitamentum, quod habet vir in tali facto ad occisionem uxoris. Sed Ecclesia in hoc non est adstricita Legibus humanis, ut judgeat eum sine reatu peccata aeternæ, vel poena iudicio Ecclesie infligendæ: & id est in nullo casu licet viro interficere uxorem propria auctoritate. Hec D. Th.

* 20. *Propositio 20.* Restitutio à S. Pio V. imposta Beneficiis non recitabitur, non debet in conscientia ante sententiam declaratorum Judicis, eo quod sit peccatum. *Dannata.* Quia non tam est poena, quam declaratio justitiae, & inhabilitatio rei; aut enim S. Pius: Ut quilibet habens Beneficium cum cura, aut sine cura, si post sex menses, obtinet Beneficium, Officium Divinum non dixerit, legitimo impedimento cessante Beneficiorum suorum fructus non faciat suos; sed eos tamquam iniuste retentos in fabricas hujusmodi de Beneficiis, vel pauperum elemosynas erogare teneatur. *Hic S. Pius.* Unde ante Judicis sententiam tenentur. Cum enim Beneficium debet propter Officium, hoc omisso invito domino, velut furto retinentur fructus. Primit autem sex mensibus (quoniam peccet graviter non recitando) Ecclesia eum ut Dominum a restitutione exonerat ob addiscendum onus, cum omnia principiatis difficilia. *Addit.* quod talis ponat cum sit privativa, non indiger Judicis sententia, sed sola Juris dispositione incurrit, sicut censura ipso facto incurrienda. Sola enim poena, que rei actionem requirit, sententia Judicis eget. Vide Tr. 10. Ex. 5. & propositionem sequentem.

* 21. *Propositio 21.* Habens Capellaniam collati-
vam, aut quodvis aliud Beneficium Ecclesiasticum, si stu-

studio literarum vacet, satisfacit sua obligationi, si officium per alium reciter. *Dannata*, Quia est omnis personale, ut constat ex Jure, & Ecclesiæ intentione, in supradictis, cui oneri tenetur *etiam in Scholis existens*, ait D. Thom. quodlib. 6. art. 8. in corpore. Unde studium non est causa sufficiens ad exonerandum (nisi fuerit tam præcisa occupatio lectionis, vel sermonis, ut intra 24. horas deberet fieri) sivece talis non solum peccat, sed teneat ad restituendum, iuxta dicta præcedentia propositione. Vide Tr. 10. proxime cit. *Adeo* pro Dominicano in Capitulo Gen. Bononiae 1706. sic declaratione 11. dici: Cum intimo animi nostri sensu, ac dolore audivimus, ab aliquibus etiam nunc dubitari, an dum extra Chorus versantur, teneantur privatum recitare Officium B. V. quandoq. Choro juri rituum prescriptum dicitur, cum id declaratum non semper fuerit, & speciem Capitulare Romano 1656. declarat. 3. 4. Ut porro evanescat dubium istud ab Ordine nostro Beatisimæ V. tot tantisque titulis devincto; iterum declaramus parem esse Officii Marianæ obligationem, quoniam ex ritus prescripto est dicendum; cum Officii diei obligatione adeoque sub præcepto, & pena peccati mortalis.

Sicut pariter teneuntur extra Chorus dicere Psal. Graduales, quando fit de Maria in Sabbato. Cui hinc nostra declaratione, ac resolutione ut omnes fratres nostri se conforment, præcipimus in virtute Spiritus S. sancte obedientie, & sub formalibz præcepto. Declaramus etiam, Officii Defunctionum recitationem intra hebdomadam ita esse obligatoriam, ut ei nequam satisfaciat, si matutino tempore Dominice sequenti recitetur, prout satisficer exortacione nonnullorum opinionem esse inadmissibilem, à qua ut omnes abhorreant, & hinc nostra declaratione parent, pariter præcipimus in virtute Spiritus S. sancte obedientie, & sub formalibz præcepto. Hac Acta Capituli.

* 22. *Propositio 22.* Non est contra justitiam Beneficia Ecclesiastica non conferre gratis; quia collaborator conferens illa Beneficia Ecclesiastica, pecunia interveniente, non exigit illas pro collatione Beneficii, sed veluti pro emolumento temporali, quod tibi conferre non tenebat. *Dannata*. Est enim contra justitiam distribuivam non conferre gratis, & contra commutativam accipere aliquid tempore, quia ex D. Thom. 2. 2. quest. 100. art. 6. est contra voluntates & ordinaciones Domini, cuius sunt dispensationes, secundum illud Matth. 10. *Gratis acceptisti, gratis date*. Hec S. Doct. Est etiam contra voluntatem Vicarii C. D. Nec potest petere aliquid eo, quod isti est, & non illi; quia hæc liberalitas in eo non est pretio estimabilis cum non sit Dominus, sicut non est pretio estimabilis, neque potest aliquid accipi pro illa, qua servus, aut testamentarius, eleemosynas à Domino pauperibus demandatas isti dant, & non illi; neque illa qua Judge sententiam dant, & non illi; neque illa qua libet velint dare, necessarij debent gratis dare. Vide *Propositio 20.*

* 23. *Propositio 23.* Frangens jejuniū Ecclesiæ, ad quod tenetur, non peccat mortaliter, nisi ex contemptu, vel inobedientia hoc faciat; p. tuta, quia non vult se subjecere præcepto. *Dannata*. Quia ex D. Th. 1. 2. q. 96. art. 4. in corp. Leges humanitatis posita, si justæ sint, habent vim obligandi in fato conscientiae à Lege æternæ: secundum illud Prov. 8. *Per me Reges regnant, & Legum conditores justa decernunt*. Et ad 1. ex illo ad Romanos 13. *Omnis potestas humana de Deo est*; & ideo qui potestatis resistit in his, quae ad potestatis ordinem pertinent, Dei ordinationi resistit, & secundum hoc efficiunt rem quantum ad conscientiam. Hec D. Thom. Unde frangens jejuniū ab Ecclesiæ præceptum in materia gravi, graviter peccat, sicut qui frangit præceptum Divinum, etiamsi hoc non faciat ex contemptu, & sic non sit formalis inobedientia, sed inobedientia materialis, nempe fracti præcepti.

* 24. *Propositio 24.* Molites, sodomia, & bestialitas sunt peccata ejusdem speciei infima, ideoque suf-

feat dicere in Confessione, se procurasse pollutionem. *Dannata*, Quia ex S. Doctore 2. 2. q. 154. art. 11. (& cum eo omnes Theologi) sunt specie infima distinctione peccata ejusdem speciei subalternae peccati contra naturam. Vide Tr. 5. Ex. 2. Estque dicta opinio scandalosa valde, & laxans habendas ad spuriatas horribiles.

* 25. *Propositio 25.* Qui habuit copulam cum solita satisfaci Confessionis præcepto dicens: Commisisti cum solita grave peccatum contra castitatem. *Dannata*, Quia ex S. Doct. cit. copula est species peccati distincta ab aliis, & sic debet explicari in confessione. Hæc Sententia (quam Carmel non imponebat, & Dicastil, in Universitate Complutensi cum magna omnium admiratione se audiisse ait) nunc ut scandalosa ex mente Papæ abhorret aures, & occasionem prebet, ut Confessio fiat sacrilega non explicato in species, neque in individuo peccato.

* 26. *Propositio 26.* Quando litigantes habent pro se opiniones aquæ probabiles, potest Judge pecuniam accipere pro ferenda sententia in favorem unius praetorio. *Dannata*. Quia hac opinio (licet magnos patrones habuerit cum Lessio, Fagundez & Trullench) est scandalosa, eo quod ex S. Doctore 2. 2. questi. 60. art. 1. cur Aristot. 5. Ethic. *Homines ad Judicem confringunt, scut ad quamdam justitiam animatum, & sic pro Justitia injustitiam inventent*. Nec pro illa gratia, vel arbitrio premium accipere valet, cum non sit prædictum estimabile, sed debitum suo officio, pro quo jam habet salarium. Vide num. 22. Inde infero probabilitus & tutius cum Lumbier, contra Terciculum, & alios, Judicem non solum peccare, sed ad resitutionem teneri, quia Justitiam commutativam violavit. Immò principium universale est: Juris ut ait Machado, tom. 1. lib. 2. par. 3. tr. 12. debet restituiri, quod pro re alia ex Justitia debita accipitur. Judge autem ex Justitia debet facere justitiam, & dare alii sententiam, ut patet ex S. D. cit. Illa autem liberalitas, que uni præ dat, est materialis quidam, Jus non præstat.

* 27. *Propositio 27.* Si liber sit aliquis Junioris, & Moderni, debet opinio censeri probabilis, dum non constet rejeclam esse à Sede Apostolica tamquam probabilem. *Dannata*. Quia ex S. D. quodl. 3. art. 10. in his, que pertinent ad Fidem, & bonos mores, nullus excusatur, si sequatur opinione errorem alienus Magistri, & hoc frequenter potest contingere, licet a Papa non sit dannata. Quotidie enim oriuntur novæ opinions laxissimæ, & ridiculæ, quas moderni ad ingenii acumen ostendendum imprimunt, & in his decretis sunt dannatae, que in Authoribus apparent; & que non sunt dannatae, non ideo sunt approbatæ, ut probabiles. Vide Tr. 2. Ex. 3.

* 28. *Propositio 28.* Populus non peccat, etiam si absque illa causa non recipiat legem à Principe promulgatam. *Dannata*. Quia ex D. Th. 1. 2. q. 90. art. 4. licet Lex in actu secundo non obliget nisi aliquo modo promulgata, & acceptata sit, cum hæc sit conditione ad requisita, sicut regula & mensura actu non regulat, & mensurat, nisi applicatur mensurandis; tandem in actu primo ante acceptancem est verè regula, & mensura, habens essentiam Legis cum virtute obligandi, ut populus teneat eam acceptare. Vide Tract. 6. Ex. 5. Deinde quia Princeps jus, & auctoritatem habet præcipendi, & subditus obligationem obediendi; unde contra hoc ius obediencia, & auctoritatis peccat populus sine causa legem non acceptans, licet contra illam legem in actu secundo non peccet, nec eam frangat. Vide Tr. 6. proximo cit.

Circa hoc Nota S. Doct. art. 1. 2. quest. 96. art. 4. Cum aliquis Præsides Leges imponit onerosas Subditis, non pertinentes ad utilitatem communem, sed magis ad propriam cupiditatem, vel gloriæ; vel legem fert ultra sibi commissam potestatem, vel cum inæqualiter onera multitudini dispensant, etiamsi ordinentur a bonum commune: huiusmodi magis sunt oneriantur quam Leges, sicut sic August. dicit in libro

bro' de arbitrio: *Lex esse non videtur, quæ justa non fuerit*. Unde tales Leges non obligant in fato conscientiae, nisi forte propter vitandum scandalum, vel turbationem; propter quod etiam homo iuri suo debet cedere, secundum illud Matthei 5. *Qui angariaverit te mille paras, vade cum eo alia duæ, & qui abstulerit tibi tunicam, da ei pallium*. Hec D. Th.

* 29. *Propositio 29.* In die jejuniū, qui sibi modicum quid comedit, etiæ notabiliter quantitatem in fine comedunt, non frangit jejuniū. *Dannata*. Hac enim (quam tenet Carmel in Theologia Regulari n. 916. & Salas tom. 2. in 1. 2. Tr. 13. disp. 26. lect. 76. & 81.) scandalosa est, & occasionem præbent, ut homines liberentur a molestia jejuniū contra finem Ecclesiæ; quia ex D. Th. 2. 2. q. 147. art. 1. & 2. & alibi: *Jejuniū ab Ecclesiæ est institutum ad reprehensiones concupiscentias carnis*. Denique quia illæ parvitas, cum ad notabilem quantitatem perveniant, uniuersit in stomacho ad nutritionem, quæ est finis intrinsecus comeditionis, & contra jejuniū. *Tum etiam*, quia in fato quantitates leves, cum ad magnam perveniant, graviter præceptum frangunt, ut dicunt infra.

* 30. *Propositio 30.* Omnes Officiales, qui in Re-publica corporaliter laborant, sunt excusati ab obligatione jejuniū, nec debent se certificare an labor sit compatibilis cum jejuniū. *Dannata*, Quia ex S. Doct. cit. art. 4. ad 3. solus excusatur, cum imminent necessitas multum laborandi. Vide Tr. 5. Exam. 4.

* 31. *Propositio 31.* Excusatur absolute à præcepto jejuniū omnes illi, qui iter agunt equitando, ut cumque iter agant, etiam iter necessarium non sit, & etiam si iter unus diei conficiant. *Dannata*. Quia contra D. Thom. ibidem, cuius verba vide Tr. 5. Ex. 4. Unde opinio Dianæ, Leandri, Machado, & allorum generaliter loquuntur de equitando, etiæ non loquuntur de eo, quod solum unius diei iter conficit, &c. ideo Pius IV. ex motu proprio certa scientia, & plenitude potestatis Bulla edita, & Rome publicata anno 1565, sufficientissime omnes illas clausulas revocavit, & Decretum Tridentini confirmavit, ut late probat Iusng. Tr. 1. disp. 3. art. 10. contra Patrem Aliviset late, sed frusta propinquam nullum privilegium Regularium esse sufficientem revocatum. Sed adverte cum ipso ex Rodr. Suar. Pelizz. Miranda, Portell. & cum Lumbier, & aliis hic, quod ubi in Concilio non potest clausula revocatoria, non obstantibus, &c. privilegia non revocantur, quamvis contrarium ibi à Concilio disponant: & per consequens neque per Bullam Pil V. cum hæc sit confirmatione illius, cum non se extenda ultra id quod confirmatur, sed maius robur addit.

Unde adhuc extant sequentia privilegia: 1. *Ut possint dispensari à suis Praefatis consentientibus Episcopis* in intersitio. 2. *Ut possint dispensare (ex commissione suorum Praefatorum) cum incestuosis in impedimento petitionis debiti*. Vide infra num. 84. 3. *Celebrandi, & admittendi ad Divina Officia tempore interdicti*. 4. *Usum altaris portatis, non obstante Decreto Tridentini*. Tam ob dictam rationem, tum quia de novo restituit Gregor. XIII. per Bullam *Usum altaris*, anno 1579. Et 5. ad Ordines extra tempora, & intersitio recipiendos ab eodem Gregorio anno 1582. ut pro Societate afferat Iusng. & pro Minoribus à Clemente VIII. referat Rodríg. tom. 3. q. 99. Regul. q. 55. art. 5. Tandem illa, quæ de novo conceduntur. Privilegia autem revocata illa clausula: *Non obstantibus, &c.* Videri possunt apud Iusng. loc. cit. Rodríg. tom. 1. quest. 8. art. 6. Pelizz. tom. 2. Tract. 8. cap. 5. scđ. 4. & Tridentinum sess. 25. Decret. de Reguli & Monial. per 22. cap.

* 32. *Propositio 32.* *Restitutio fructuum obmissionem bariorum superlier potest per quicunque elemosinas, quas antea beneficiarius de fructibus sui benefici fecerit*. *Dannata*. *Tum* quia debitum, quod tunc non erat satisfactum, non erat. *Tum* etiam quia occasio nis sic haberet facilis omittendit Horas, ut diximus supra n. 20.

* 33. *Propositio 33.* *Restitutio fructuum obmissionem bariorum superlier potest per quicunque elemosinas, quas antea beneficiarius de fructibus sui benefici fecerit*. *Dannata*. *Tum* quia debitum, quod tunc non erat satisfactum, non erat. *Tum* etiam quia occasio nis sic haberet facilis omittendit Horas, ut diximus supra n. 20.

* 34. *Propositio 34.* *In die Palmarum recitans Officium Paschale satisfici præcepto*. *Dannata*. *Hæc*, quam tenet Carmel in Regula S. Benedicti, num. 106. dannatur ut scandalosa; quia ex D. Th. quodl. 3. art. 29. absurdum est, eo quod rationabiliter in statu est, ut diversimode Deus laudetur secundum congruentiam temporum, & locorum; unde rejicienda sunt opiniones, similiem improportionem & dissoniam afferentes, præserint in Dominicis Adventus, Quadragesima, Hebolomada sancta, & aliis mysteriis Christi Domini, & Depara. Vide Tr. 10. Ex. 5.

* 35. *Propositio 35.* *Unico Officio potest quis satisfaci dupli præcepto, pro die presenti, & crastino*. *Dannata*, Hanc Carmel in Theologia fund. 31. & in Reg. num. 1420. disputativa, ut solet, probat; eo quod uno jejuniū potest satisficer voto, & præcep-

to Ecclesiæ, vel confessari: Unica Missa pro die Dominicæ, & Sancto in ea incidente: Unica Communione pro annis præcepto, & Viativo: ergo pariter unicæ officiæ. *Sed dannatur*, ut scandalosa contra D. Thom. quodl. 5. art. 28. ad 1. & ostenditur insufficiens esse argumentum à partite in materia morali; & contra ipsum instat in eadem materia; quia unicæ jejuniū, vel unica Massa non possunt satisfacere pro ho dieno, & crastino die. *Ratio quæ omnium est*: quia uno actu satisfici dupli præcepto, quando simul coincidunt, præcipiendo eamdem actionem; vel quando constat, aut præsumitur de eadem intentione præcipiens, & ita se habent objecta. Non tamen quando imponitur onus diebus diversis alligatum, vel diversis actionibus, ex intentione expressa, vel præsumpta præcipiens. Ex ita se habent Officium Divinum, Jejuniū, diversis diebus præceptum; votum, & præceptum Confessari, nisi de hujus intentione constaret contrarium. Vide Tract. 2. Exam. 3. & Tr. 10. & in isto Tr. Ex. 3. num. 29.

* 36. *Propositio 36.* *Regulares possunt in fato conscientiæ ut privilegii suis, que sunt expressæ revocata per Concil. Trid. Dannata*. *Gravissima enim, & sufficientissima causa ad universalē, tam sacerdotium, quam Regularium reformationem*, multa eorum privilegia fuerunt per Tridentinum revocata. Et quia aliqua privilegia erant Regularibus concessæ ex pacto oneiro, & tali formula, quod nulla eorum valere revocatio: immo quia etiam posta mox revalidarentur, &c. ideo Pius IV. ex motu proprio certa scientia, & plenitude potestatis Bulla edita, & Rome publicata anno 1565, sufficientissime omnes illas clausulas revocavit, & Decretum Tridentini confirmavit, ut late probat Iusng. Tr. 1. disp. 3. art. 10. contra Patrem Aliviset late, sed frusta propinquam nullum privilegium Regularium esse sufficientem revocatum. Sed adverte cum ipso ex Rodr. Suar. Pelizz. Miranda, Portell. & cum Lumbier, & aliis hic, quod ubi in Concilio non potest clausula revocatoria, non obstantibus, &c. privilegia non revocantur, quamvis contrarium ibi à Concilio disponant: & per consequens neque per Bullam Pil V. cum hæc sit confirmatione illius, cum non se extendat ultra id quod confirmatur, sed maius robur addit.

Unde adhuc extant sequentia privilegia: 1. *Ut possint dispensari à suis Praefatis consentientibus Episcopis* in intersitio. 2. *Ut possint dispensare (ex commissione suorum Praefatorum) cum incestuosis in impedimento petitionis debiti*. Vide infra num. 84. 3. *Celebrandi, & admittendi ad Divina Officia tempore interdicti*. 4. *Usum altaris portatis, non obstante Decreto Tridentini*. Tam ob dictam rationem, tum quia de novo restituit Gregor. XIII. per Bullam *Usum altaris*, anno 1579. Et 5. ad Ordines extra tempora, & intersitio recipiendos ab eodem Gregorio anno 1582. ut pro Societate afferat Iusng. & pro Minoribus à Clemente VIII. referat Rodríg. tom. 3. q. 99. Regul. q. 55. art. 5. Tandem illa, quæ de novo conceduntur. Privilegia autem revocata illa clausula: *Non obstantibus, &c.* Videri possunt apud Iusng. loc. cit. Rodríg. tom. 1. quest. 8. art. 6. Pelizz. tom. 2. Tract. 8. cap. 5. scđ. 4. & Tridentinum sess. 25. Decret. de Reguli & Monial. per 22. cap.

* 37. *Propositio 37.* *Indulgentia concessa Regularibus, & revocata a Paulo V. validæ sunt*. *Dannata*. *Atlas*, & signifer hujus opinionis (juxta omnes Expositores) fuit Hieronymus Rodriguez in Compedit. QQ. Regul. resol. 77. num. 45. funditus in eum quod Paulus V. anno 3. post revocationem, confirmavit privilegia; & induita Minorum, sicut à Clemente VIII. fuerunt ei concessæ, & per induita vult intelligi Indulgentias, pro multisque rationes siccludit. Denique ne aliqui nimis scrupulosus de revocatione harum indulgentiarum scrupulosus adhæreat, idem Dominus Papa Paulus V. expresse confirmavit, & de novo concessit Indulgentiam magnam, seu stationem 88. Sacramenti de sex Pater Noster, & Ave Maria, cum

cum Gloria Patri ad finem, olim concessam à Leonore X. ut supra diximus num. 12. in qua virtualiter includuntur ceterae antiquae Indulgenteriae. Num. autem 12. hac ait: Hæc Indulgentia confirmata est per D. Paulum V. post suam revocationem generali Indulgentiarum; ut audiui à quodam viro gravi Ordinis. Item per D. Greg. XV. & Urbanum VIII. qui illum restrinxit, ut tantum lucraretur à recitantibus ante Altare maius, seu principale Ecclesie Loci, quod non fallor, accepit à viris fideligini. Hoc fundamento nixi AA. damnati, & summaria innumeris prodierunt de illa magna Indulgentia, qua omnes Indulgenteriae Urbis, & Orbis lucrantur; & ferè 500. annos à Purgatorio liberantur, brevi ubique, & quoniam modolibet oratione. His addit rubor Fr. Ludovicus de S. Juan assersens, se accipiebat ab ipso ore Pauli V. hanc declarationem sua voluntatis, quamvis nonuerit in Angelis extra muros Assisiata. Primo, & secundo diebus Augusti quoniammodilibet consequuntur. Vide Exposit. Regul. fol. 42.

Sed jam hec omnia ruunt, & funditus eversi sunt hac damnatione, & declaratione Papæ, quo constat nec ita fuisse, nec esse. Tum quia Paulus V. Bulla edita anno 1606. die 23. Martii, in Bull. noviss. tom. 3. fol. 201. ad auferenda dubia, & confusione indulgenteriarum, revocavit omnes concessas Regularibus, ex certa scientia, ac de plenitudine potestatis, & cum clausula derogatoria omnium derogatoriarum, & privilegiorum sub quacunque formula concessionis, & alias de novo concessit. Tum etiam, quia fideles decepti ansam peccandi haberent, in dicto S. Pius V. infra num. 103. & vera opera satisfactoria pro falsis, & certa pro incertis, relinquerunt. Tum denique, quia ut videbimus infra art. 98. Sedes Apostolica declarans has, & alias similares indulgentias esse revocatas, & nullis roboris, & momenti: non permittit publicari, nisi de novo confirmatas auctoritate Romani Pontificis, & à S. Congreg. recognitas.

Nec contra hoc valeat, quod novissime P. Arbiol. in lib. tertio Ordinis p. 2. c. 21. affirmet, ilam Indulgentiam magnam stationis SS. Sacramenti esse revalidatam; eo quod illustr. Fr. Juan à S. Maria ab ore Clementis X. & Innocentii XI. accepti confirmationem; qui tamen Pontifices nonulerant de his Bullam concedere: Non valde ingenui; ut contra Papa declarationem has credamus Indulgentias esse revalidatas, nisi per Bullam id. pateat. Tum, ob dicta, tum etiam quia idem referit de Paulo V. F. Ludovicus de S. Juan; & hoc non obstante, ob dictam rationem, videbimus damnatum propositionem. Tum denique, quia Indulgentia ista, praecipue per communicationem (ut est hec magna qua lucrantur omnes Indulgenteriae Orbis) declarantur ab Innocentio XI. nulla, nisi Auctoritate Apostolica de novo confirmantur. Unde per Bullam de novo ita non constat, per Bullas constat esse nulla. Vide infra num. 102. & Nostrum Mag. Fr. Franciscum Sanchez in Exam. Indulgent. tract. 4. cap. 14.

Is addit in Clement. 1. §. 1. de Privil. prohiberi Religiosis (& similiis aliis prædicatoribus) sub præcepto Sanctæ Obedientie, & ponit maledictionis aeterna prædicare indulgentias indiferentes, que, ut ait Emmanuel Rodr. tom. 2. QO. Reg. q. 92. artic. 2. cum glossa, sunt, que non possunt probari litteris Papæ, si ab eo concessæ sunt. Idem ait S. Antoninus 3. p. 21. 18. cap. 4. & Fr. Laurent. à S. Francisc. part. 2. Introduct.

* 38. QUÆRO I. Quænam sunt Indulgentias isæ revocatae? Resp. Sunt omnes concessæ ipsiis Religiosis (& similiis aliis prædicatoribus) sub præcepto Sanctæ Obedientie, & ponit maledictionis aeterna prædicare indulgentias indiferentes ipsiis cum omnibus fidelibus, in eorum Tempis, Confraternitatis, & Bulles Cruciatæ. Ita communiter interpres, & declaravit Sacra Congreg. Episcop. 21. Augusti 1615. apud Gavant. in Man. Episc. verb. Indulgentia, num. 25. Debent tamen Religiosi in eis Confraternitis, etiam si sint tamquam filii Religionum,

inscribi, ut pro Dominicana declaratum fuit ad lucrandas Indulgentias Rosarii in Cap. Gen. Neapolitan. anno 1600. Unde infero:

1. Potest lucrari Indulgentia Pontiuncula in nostra Religione, cum celebratur Capitulum Provinciale, ut fuit concessum à Bonifacio IX. Bull. *Licit ei;* &c. Omnibus verè penitentibus, & confessis, qui quotiescumque, ubicumque in perpetuum hujusmodi Capitulum celebrari contigerit, eamdem Ecclesiam, tempore quo Capitulum Provinciale hujusmodi celebrabitur, a primis vesperis diei, quo Capitulum ipsum celebrari incohabitur, usque ad octo dies inclusivæ immediata sequentes, devotè visitaverint, & ad conservationem, & sustentationem hujusmodi manus porixerint, adjutrices, ac etiam Prioribus, & Fratribus, qui hujusmodi Capitulo interfluerint, illam Indulgentiam, & peccatorum remissionem concedimus auctoritate Apostolica, quam visitantes Ecclesiam B. Mariae de Pontiuncula, alter dictam de Angelis extra muros Assisiata. Primo, & secundo diebus Augusti quoniammodilibet consequuntur. Vide Act. Cap. Gen., 1670. num. 14.

2. Non fuisse hic revocatione comprehensas Indulgenterias concessas Tertiariis, qui substantia Religionis vota non emittunt, ut constat ex Decreto Innocentii XI. die 10 Octobris 1687. apud Arbiol. cit. p. 2. cap. 15. & concessas à Paulo V. posse per participationem ab eis lucrari, immo, & omnes Indulgenterias Ordinis, ac si ipsi essent Religiosi, patet ex alio ejusdem decreto, die 15. Maii 1688. ibidem 3. *Probabilis est;* fuisse revocatas concessas pro articulo mortis, non vero pro defunctis; qui morientes verè sunt Religiosi, non vero animæ Purgatoriæ. Ille enim adhuc sunt votis astricli, non vero istæ, quia mors omnia solvit, aut, de *Nuptiis;* & *Deinceps;* & ita Sanchez. cit. tr. 1. cap. 7. cum Silv. (& communio) verbo *Dovtorium;* num. 5. & verbo *resuscitat;* Thom. Sanchez. lib. 4. Msc. cap. 14. num. 41. Pelizz. tr. 4. cap. 1. num. 24. Unde si resurgent (nisi Sanctorum fuerint, ratione characteris) non tenentur ad vota; quamvis contrarium dictum sit permisive ad ubertatem doctrinae, & ad solendum argumentum. Tract. 16. 4. *Revocate* pro Religioso non possunt à Tertiariis, vel aliis per communicationem, aut participationem lucrari; quia in rerum natura non sunt. Quod autem non est, communicabile non est. Ita cum Portell. tom. 2. cas. 49. n. 3. Sanchez noster cit. tr. 1. cap. 6.

* 39. QUÆRO II. Quænam sunt Indulgentias de novo ei concessæ? Et quia nunc extant? Resp. Sunt sequentes in eadem Bulla Pauli V. contenta. 1. Indulgentia plena in die susceptionis habitus, confessionis, & communionis refectis concessa. 2. Eadem, & eodem modo in festo principali Ordinis concessa intra claustra degentibus; & orantibus pro concordia, pace, & c. Videntur autem moraliter intra claustra degere, qui à superioribus ex obedientia, propter functiones Ordinis. Curam animalium, vel alios hujusmodi utiles fines; ad tempus, etiam longum, extra illa mituntur ad nutum revocabiles, iuxta communem ex cap. *Consent.* de Clericis non residentibus in 6. & Trid. Sess. 22. cap. 2. de Reform. 3. Eadem in articulo mortis confessio, & communione refectis, vel si id non possit) contritus, Nomen JESU ore (vel si non possit) corde invocantibus, nempe in illo ultimo instanti intinseco, quo implevit hoc, & mors, sen non esse subiecti statim futura est.

4. *Quoties* per decem dies de Superiorum licentia, à negotiis alieni in Cella (moraliter) commorabuntur, aut a liitorum conversatione separati priorum librorum lectioni, & aliis exercitiis devotionis operam derident, salem per duas horas in diem, & noctem orationibus mentalibus se exercendo, faciendo eodem tempore confessionem generalē, aut annualem, vel ordinariam, Sanctissimum Eucharistie Sacramentum sumptus, aut Missam celebraverint, tñies pro quilibet prædicatorum exercitorum plenariam indulgentiam

sia concedimus, sicut Bulla. Et Pelizz. ly *quodlibet* intellectu de omnibus simul sumptis pro qualibet vice, non aum servos. 5. Videtur tamen posse intelligi *totiesquoties* modo dicto communicaverint, aut Miserebeaverint. 6. Eadem conceditur offerentibus primi Missæ Sacrificium, ac eidem assistentibus, corsis, & communione refectis. 7. Eadem concedit ex obedientia ad terras infidelium, vel hereticorum missis, confessione, & communione refectis, & ea discussus, & ad eas accessus. 8. Eadem congitur visitatione generali Superiorum, confessio, & munitione refectis, orationi quadragesima horæ rumpere duas horas assistentibus, & pro intentionibus supradictis, ac felici successu visitantibus, orantibus.

9. Indulgentia stationum intra, & extra Urbem concessa (diebus in Missali Romano notatis, ut dictum Tract. 18.) conceduntur Religiosis intra clausura ventibus, visitantibus devote suam Ecclesiam, & omibus pro intentionibus dictis, perinde ac si ipsas ibi Ecclesias personaliter visitaverint. Ubi nota cu Stuar. Rodrig. Navarro, Peirin. Pelizz. & alii, non ergo visitare quinque, aut plura altaria, sed sufficerentur, ac devoutè ingredi Ecclesiam: ibique preca, & egredi, esto reliquum itineris non molestæ ac devoutè confiant, & cum Bordon, & Pelizz. Is non lucrari à degentibus extra claustra (ut diximus ante) cum hic requiratur visitare suam Ecclesia, quæ non est extra claustra.

10. Singulis diebus conceduntur eis quinque anni, & totiens quadraginta Indulgenterias recitantes quinque Per, & Ave, ante Altare propria Ecclesie, & de novo Superiorum licentia in itinere, aut extra claustra degentibus ante quolibet Altare. 11. Per mensuram quotidie media hora meditantiibus, & ultima Domica sacra confessione, & communione refectis conceantar sexaginta anni, & totiens quadraginta Indulgenteria. 12. Contritus corde de culpis, & defecit in Capitulo se accusantibus, tres anni, & totidem quadraginta Indulgenterias conceduntur.

* 4. Resp. 2. Extant pro eis Indulgenterias post

Pauli Decretum concessæ, ut sunt: 1. Indulgentia plenaria pro aliis Bullam ab eodem Paulo V. de novo concessa Minoribus recitantes coronam B. Virginis. 2. Eadem Indulgenteria, & omnes aliae, quæ lucrantur recitantes Rosarium integrum, conceditur Dominicanis (& Confratribus Rosarii) dicentibus, vel audientibus Missam: *Salve Radix;* &c. & orantibus pro concordia, &c. Et si id concaverit etiam sunt eis concessæ pro qualibet mense, omnes Indulgenterias, quæ lucrantur in Processione Rosarii Dominica prima mensis confessio, & communione refectis, & orationibus, &c.

Ita pot hoc Decretum concessum fuit à Clemente X. die 6. Februario 1671. his verbis: Omnibus, & singulis Sacerdotibus, Secularibus, Sacularibus, vel Regularibus, quibus Missam de SS. Rosario iuxta constitutions, & Decreta Sedis celebrante licet Missam, hujusmodi de cetero celebrantur, neconon omnibus, & singulis Fratribus, & Monialibus etiam Tertiariis Ordinis Prædicatorum, seu Sancti Dominici, ac Confratribus, &c. qui devoutè interfluerint, &c.

Ex quibus verbis infuso. 1. *Quod Religiosi, & Tertiarii, etiam si non sint Confrates, possint diecas Indulgenterias lucrare.* 2. *Quod haec Missa potest legi a Sacerdotibus Secularibus Tertiæ nostri Ordinis, juxta communem, & toto Orbe usu receptam opinionem, dicentium: Tertiarios posse uti Brevi & Missali Ordinum, ut late ex Brevi Novis, Franciscano, & aliis, probat Arbiol. cit. cap. 25. & 15. nos. De creto Innocentii XI.*

* 41. Oppono: Supra Tract. 15. Exam. 6. est Decretem asserens dictam Missam posse à solis Religiosis legi. Deinde plures sunt Declarationes Sacrae Congregationis, & Decreta, quibus in officio Divino non dari communicationem privilegiorum decernitur.

Resp. Cum predictis illud intelligi de communicatione in specialibus, id est, de his, quæ ob spe ciationem, & nota dignam circumstantiam conceduntur

tur aliqui Religioni, Provincia, vel Domini, non excepti ad alias Religiones, Provincias, vel Domos, juxta Reg. Jur. 72. *Quod alieni gratiore conceditur, non debet aliis tradiri in exemplis.* Non vero intelligi in his, quæ generaliter conceduntur Religioni; quia in his Tertiarii communicant, ac si essent Religiosi. Vide de Tract. 8.

* 42. Propositio 38. Mandatum Tridentini factum

Sacerdoti sacrificari ex necessitate cum peccato mortale confundi quam primum, est consilium, non preceptum. Damnata. Propositio 39. Illa particula, quam primum intelligitur, cum Sacerdos suo tempore confitebitur. Damnata. Vide dicta ex D. Thom. tr. 11. Ex.

4. Propositio 40. Est probabis opinio, que dicit, est tamen venientium osculum habitum ob delectationem carnalem, & sensibile, que ex oculo oritur, recluso periculo consensu ulterioris, & pollutionis. Damnata. Quia hec oscula mortalia sunt, eo quod libidinosæ, ex D. Thom. 2. 2. quæst. 154. art. 4. Vide Tract. 5. Ex. 2. Resp. 2.

* 43. Propositio 41. Non est obligandus concubinarius ad ejicendam concubinam, si hoc nimis utilis esset ad obsecramentum concubinari, vulgo regalo, dum detinens illa nimis agre ageret vitam, & alie epuleatio magna concubinari officeret, & alia famula nimis difficulte inveniretur. Damnata. Hanc in terminis tradit Joan. Sanch. in Select. (in Expurgatorio Romano prohibitis) impressione Lugdunensis anni 1643. disp. 10. num. 20. Sed damnatur, ut scandalosa; tum quia cause hic adductæ non sunt ex gravibus, quæ prudentiam astimatione faciunt occasionem involuntariam, & moralem impossibilitatem ejiciendi eam, sed ex illis, quæ obscuræ passio ad excusandas excusationes in peccatis solet adducere. Tum etiam, propter dicta ex D. Thom. Tract. 5. Ex. 2. Resp. 3. & hic infra num. 72.

* 44. Propositio 42. Licitum est mutuari aliquid ultra sortem exigere, si se obliget ad non repentina sortem, usque ad certum tempus. Damnata. Quia ex D. Thom. 2. 2. q. 78. art. 2. ad 4. Pecunia non potest vendi pro pecunia ampliori, quam sit quantitas pecunia mutuata, quæ restituenda est. Nec ibi aliquid est exigendum, aut expectandum, nisi benevolencia afflita, qui sub estimatione pecunie non cadit. Unde illa obligatio non est pretio manus, sed cordis estimabilis, nec extrahit mutuum à ratione mutui; unde esset usura. Vide Tract. 9. & hic infra.

* 45. Propositio 43. Annuum legatum pro anima reglitum non durat plusquam per decem annos. Damnata. Quia contra consuetudinem fidelium & Ecclesie, & contra voluntatem legantis, cuius anima fortasse poterit indigere, esset, sicutque contra justitiam non solvere; & licet Sotus in 4. dist. 19. q. 3. p. 2. credidit de Divina clementia, non ultra decennum detinari animas in Purgatorio, in hoc tamen à Theologis relinquitur, & dato quod ita esset, tamen proposito damnata semper scandalosa est. Vide Tract. 18. num. 103. §. 5.

* 46. Propositio 44. Quidam forum conscientia, reo correto, ejusque consumacia cessante, cessant censura. Damnata. Quia finis adæquatus Ecclesie, ejusque posse medicinalis (in censura) non solum est emendatio rei, & cessatio consumacionis, sed quod ponam luctu, & timore posse præcaveatur iterum culpa: & quod obediens, ac subjectione ad Ecclesiam visibilis, ovis, quæ erravit, segregata perit, & in viam suam ligata declinavit, ad ovile redat, & ab Ecclesiæ Pastoriibus, & Ministris, quibus ligata fuerat absolvatur. Vide Tract. 14. Ex. 1.

* 47. Propositio 45. Libri prohibiti donec expurgentur, possunt retiniri, usque dum adhibita diligenter corrigantur. Damnata. Hæc (quam tenuit Marcianus apud Diana. p. 11. Tr. 11. resol. 62.) loquitur non de libris hereticorum, & alii (ut in Bulla Corone) absolute prohibitis, sed de his qui à Sancto Tribunal probantur ratione alii propositionis in fiducia, vel moribus erroneis, temeraria, &c. donec ex-

purgentur. Sed damnatur, quia retinere illos est contra praeceptum in re gravi. Unde sensus illius clausulae *dunc expurgentur*, est: non retineantur, nisi post expurgationem. Vide *Tract. 2. num. 44.* & addo ex S. Leone Papa, apud *S. Thom. 2. 2. q. 11. art. 3.* ad 2. *Inimici crucis Christi omnibus, & verbis nostris insidentur, & syllabis si veram illis, vel tenuem occasione demus.*

E X A M E N . III.
De Innocentio XI. Decreto, & Propositionibus ab eo damnatis.

D E C R E T U M .

Sanctissimus D. N. Innocentius Papa XI. prædictus, S. oviun sibi adest creditur salutis sedulū incumbens; & salubre opus in segregandis noxiis doctrinæ pascuis ab innoxis, à felice record. Alexandru VIII. prædecessore suo inchoatus prosequi volens; plurimas Propositiones, partim ex diversis, vel libris, vel thesibus, seu scriptis excerptas, & partim noviter ad inventas, Theologorum plurium examini, & deinde Eminent. & Reverend. D. D. Cardinalibus contra hereticam pravitatem Generalibus Inquisitoribus subiect. Quibus Propositionibus sedulū, accuratè sèpius eorundem Eminent. Cardinalium, & Theologorum votis per Sanctoritatem suam auditis, idem SS. D. N. re postea maturè considerata statuit, & decrevit primum sequentes Propositiones, unquamque ipsarum, sicut jacet, ut nimirum tamquam scandalosas, & præsternicias, esse damndandas, & prohibendas, sicut eas damnat, & prohibet. Non intendit tamen Sanctitas Sua hoc Decreto alias Propositiones in ipso non expressas, & Sanctitati Suae quomodolibet, & ex quacumque parte exhibitas, & exhibendas, ultatenus approbat. *Hinc referuntur 65. Propositiones. & concluditur sic decretum: Quicunque autem cuiusvis conditionis, status, & dignitatis illes, vel illarum aliquam, conjunctim, vel divisim defederit, vel eis disputaverit, publicè, aut privatim tractaverit, vel prædicaverit, nisi forsitan impugnando, ipso facto incidat in excommunicationem late sententie, à qua non possit (præterquam in articulo mortis) ab aliquo quacumque eniam dignitate fulgere, nisi pro tempore existente Romana Ponifice, absolvit.*

Insuper districte, in virtute Sanctæ Obedientie, & sub intermissione Divini Judicii prohibet omnibus Christifidelibus, cuiuscumque conditionis, dignitatis, & status, etiam speciali, & specialissima nota dignis, ne predictas opinions, aut aliquam ipsarum ad proximam reducant.

Tandem ut ab injuriosis contentionibus Doctores, seu Scholastici, aut alii quicunque in posterum se abstineant, & ut paci, & charitati consulari, idem SS. in virtute S. Obedientie eis præcipit, ut tam in libris imprimendis, ac manuscriptis, quam in thesibus, disputationibus, ac prædicacionibus caveant ab omnino censura, & nota, necnon à quibuscumque convitis contra eas Propositiones, quæ adhuc inter Catholicos hinc inde controvertuntur, donec à Sancta Sede recognoscit sint, ac super iudicium præferatur.

Hoc Decretum fuit Roma more solito publicatum anno 1679. die 4. Martii, in Hispania autem editio S. Inquisit. sub pena excommunicationis majoris latæ sententiae (non ipso facta) sed trina canonica præmissa obligante denuntiari eos, qui aliquam, vel aliquas propositions defendenter, prædicaverint, aut ad proximam duxerint, &c. Publicatum fuit die 24. Julii eiusdem anni.

* 2. *Propositio 1. Non est illicitum in Sacramentis confundens sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, relata tuiore, nisi id vobet lex, conventione, aut periculum gravis danni incurriendi. Hinc sententia probabilis tantum utendum non est in collatione Baptismi, Ordinis Sacerdotalis, aut Episcopalis. Damnatio-*

ta. Due in hoc erant opinions, una amplissima, quorum, qui in omni Sacramento hoc licere diceba, alia minus ampla, multorum, illa tria Sacramenta cipientium. Sed omnes his damnas Pontifex, & fini in quolibet Sacramento confundendo; quanis non sit lex, conventione, aut periculum danni, illum esse sequi opinionem probabilem de valore Sacramenti, (nempè de his, quæ sunt de substantia & de essentia ejus, ut materia, forma, & de Jure vino requisitus) relata tuiore, quæ non exponit sacramentum frustrationem.

Quia illicitum est, irreverentiam sacramentirrogare, & expomere ex frustratione. Juxta regam D. Thom. 3. p. q. 64. art. 6. Aliquis in agendo ecclæsiat ex hoc, quod operatur non secundum quod ordinat. Unde infero 1. Illicitum esse, & hic damnatur. 1. Baptizare in capillis, digitis, aut alia parte immo corporis, aut cum aqua rosacea, vel ex sale aut aliquo liquore ex herbis expresso, aut juscule ixivio, & hujusmodi. 2. Baptizare hac forma: Ippatatur Petrus a Deo in nomine Patris, &c. vel in nomine Christi, &c. vel in nomine Genitoris, &c. 3. Sacramento Confirmationis ut solo oleo sine balsam. 4. In Sacramento Eucharistie uti avena, vel Hispice centeno almidon, vino congelato, vel aliis huicmodi opinionibus pertinentibus ad substantiam Sacramenti, & solumentum probabilitibus, relatis tuioribus.

2. Illicitum esse, & indirectè damnatum, seu in receptione Sacramenti probabilem opinionem inuenit, relata tuiore de valore Sacramenti; qui hac opinio infert datum, & exponit Sacramentum frustrationem. 3. Illicitum graviter esse in eodem numero Sacramenti uti opinione admittendi Sacramentum pœnitentiale validum, & informe, (de qua Tr. 13. quia mortale est scienter recipere Sacramentum inimicorum). Non tamen esset illicitum in diverso numero Sacramento (nempè pro confessione subsequenti) ferri iudicium de valore Sacramenti. Tum quia he posset prodessere, ne penitentis cogere iterum peccata confiteri. Tum etiam, quia sic de valore Sacramenti, quod confiterit, non est opinio minus tua ne datum. Tum denique, quia secunda confessio, ea informitas Sacramenti auferit extendendo ad omnia valorem, non exponit Sacramentum frustrationem, cum certum sit validum esse, eo quod tacere peccatum ex opinione certò practicè probabili, perinde est, ac taceat ex ignorantia, aut oblivione invincibili.

* 3. 4. Similiter non est illicitum non contrarie circumstantias intra eamdem speciem agravantes (quando non adest speciale de illis præceptum, reservatio, censura, consuetudo inverterat, vel species, aut specialis injury, quibus per accidens nequeat alter peccatum cognosci) in opinioni dicente, hanc sententiam esse magis ad litteram D. Thom in 4. dist. 16. quast. 3. art. 2. qq. 5. Ut cum S. Antonino, Bonaventura, & aliis tenuerit plurimi inter Scholam D. Thom. & cum Thirso, Cardenas hic; quia haec opinio non est minus sit de valore Sacramenti, quod est certè validum ob bonam fidem, & datum antenationem. Nec exponit Sacramentum frustrationem, de quo est falsa coram Deo; cum confessio sit formaliter integræ, & sufficienti materia, & ratione excusante; illicitum autem hoc esset stando contrariae opinioni, ut supra Tr. 3. Idem hic de opinib[us] seruentibus aliquas circumstantias non esse specie distinctas, & sic non deberi confiteri.

* 5. Non esse illicitum sequi opinions omnino certas, quamvis minus tuas; qui damnata loquitur de opinione probabili. Unde sufficit in pœnitentia sola atritio, eti tuus sit contritio; & intentio virtutis, quamvis tuor sit actualis. Inde etiam potest se qui opinio assentens sufficeret confiteri speciem peccatorum; quia praxis communis fidelium, cum persuasione firma de licto, ut in hoc est, facit certitudinem moralem.

Nec obstat ex Tridentino, requiri individuationem

nen peccatorum, quia hoc intelligitur in materia necessaria; nempe in mortalibus, & quando mortaliter fieri potest. Unde moribundus, cui vox, & loqua la deficit, ostendens peccata in genere, vel in specie, nutribus, vel signis, debet absolviri, ut ait Rituale Pauli V. & similiter rusticus, qui nequit aliter explicare peccata. Nec forma pœnitentia requirit determinata in individuo materiam (sicut requirit forma consecrationis propter ly hoc, & sic) quia iuxta communem ex D. Thom. 2. pari, quest. 84. art. 3. ad 5. facit hunc sensum: *Ego tibi Sacramentum abolutionis impendo. Videatur Cardenas hic cap. 6. art. 3. quest. 3.*

6. Non esse illicitum confiteri peccata venialia dolore fornicati aliquorum, vel unius, esti non omnium, & idem die de proprio. Vel cum dolore, & proprio virtuali contento in contritione, vel attritione supernaturali, habitat ex motu universalis, pro quibus detestantur omnia peccata lethalia, propter offendit. Deum summe dilecti, vel ob metum gehennæ. Illicitum autem esset in confiteri, absque ullo dolore, & proprio; vel cum dolore solus virtuali, inclusu in ipsa voluntate confitendi ea peccata.

Ratio 1. p. Quia datur materia sufficiens ad absolutionem, & dolor requisitus a Tridentino; & alias accedens bona fide, propter opinionem practicè probabilem, est certo validum, & fructuosum Sacramentum. Nec est quæsto, aut opinio minus tua de valore Sacramenti. Idem die, cum quis confiterit mortaliter cum dolore eorum, & simul venialis, de quibus non concipit dolorem. Ratio 2. & 3. port. Quia sunt opinions minus tua circa valorem, & materia Sacramenti. Vide Cardenas art. 2. q. 4. & 5.

Nota tamen, sub Innocentio XI. publicatum fuisse Decretum Sacra Congregationis, anno 1679. die 12. Februario; quo mandatus Episcopis, ne permittant venialum confessionem fieri simplici Sacerdoti non approbat, non autem prohiberi approbat, ut absolvat à venialibus; cuius quo jurisdictione ad mortalia esset solum, iuxta opinionem practicè probabilem; quia tunc bona fide pœnitentis absolvetur directè a venialibus, circa que certa est jurisdictione, & a mortalibus indirecte. Ita Cardenas art. 8.

* 7. 8. Non esse illicitum sequi opinions probabiles, de valore Sacramenti, quando urgunt necessitas, & alter fieri non potest; quia necessitas prevent irreverentiam, que alter fieret Sacramento, vel quia reverentia Sacramenti credit favoris pœnitentis amissæ; & quia tunc non requirit sententia tutor. Vide Tract. 2. Exam. 3. Quid dicendum de opinionibus circa jurisdictionem? vide in isto Tract. Exam. 2. num. 41.

*Et Nota à Tridentino sess. 14. cap. 7. supponi jurisdictionem esse Jure Divino necessariò requisitum, ita ut sine illa nullus Sacerdos possit absolvere, dum ait: *Persuasus semper in Ecclesia Dei fuit, &c. Et licet verum sit Juris Ecclesiastici esse eam conferre, eam ampliare, & restringere, & aliquando ab Ecclesia operantibus bona fide dari; non tamen posse superpleri, ut sine illa absolutio detur cum sit essentialiter, & de Jure Divino requisita. Unde caue in ea loquendum est, & non sunt opinionibus laxandæ habenze. Vide loco citato.**

* 5. *Propositio 2. Probabiliter existimo, Judicem posse judicare justa opinionem, etiam minus probabilem. Damnata: Quia ex D. Thom. 2. 2. q. 60. art. 1. Judicium proprium nominat actum iudicis in quantum Judget est: Judget autem dictur quasi ius dicens: Ius autem dictum objectum justitiae; & idem judicium importat secundum propriam nominis impositionem, definitionem, vel determinationem justi, vel juris. Et art. 2. cum S. Ambrosio: Bonus Judget nihil ex arbitrio suo facit, sed secundum leges, & iura pronuntiat. Unde non secundum opinionem minus probabilem, sed quod probabilis, justus, & legi, ac ratione conformius debet tam Judget secularis, quam Ecclesiasticus, tam in questionibus suis, quam facti*

judicare secundum allegata & probata. Et etiam omnes decisiones interlocutorias, in quibus agitur de prajudicio, & iure paris determinare; quamvis non preparatoria, que non sunt in praepublicum probabile partium.

Nota tamen 11. regulam de Regul. Jur. in 6. Cum sunt partium iura obscura, rea fixandum est potius quam azori. Unde licet opinio, que stat pro reo, secundum se sit minus probabilis; tamen ex hoc principio communi Doctrorum sententia, & possessione innocentie reflexè fit probabilior, & potest, immo debet iuxta illam Judget reo favere; similiter in cibis, cum possit stat pro aliqua parte, pro illa opinionem probabiliorum facit.

* 6. *Propositio 3. Generatum dum probabilitate, siue intrinseca siue extrinseca quantumvis tenet, modo a probabilitate finibus non exatur, confit aliud agimus, semper prudenter agimus. Damnata. Hanc in terminis cum Probabilis tener Tambrinus in Decal. lib. 1. c. 5. §. 3. n. 3. ut deducat ex illo comuni axiomate probabilis, dum probabilitas agimus, prudenter agimus. Et eam adducit ad probandum hoc esse verum, etiam relata propria probabili, probabiliori, tueri, communi, & in articulo mortis. Sed jam damnata ea, ut scandalosa, & practicè falsa; omnes illæ opiniones rejicienda, & axioma illud ita amplè sumptum reprobadum sequitur, quia falsum ex falso sequitur. Et ita reprobadum illud S. Aug. lib. 3. contra Academicos, cap. 16. Cum agit quisque, quod ei probabile videtur; nec peccat, nec errat. Contra hoc insurgit S. Doct. sic: Illud est capitale, illud formidolum, illud optimè cuicunque metuendum; quod nefas omne, non solus sine sceleris, sed etiam sine erroris uituperatione committatur.*

* 7. Sed hic labor, hic opus Expositorum in explicantio quid intelligatur in damnata per ly probabilitate quantumvis tenet; dum aliqui cum Lumbier dicunt esse probabilitate finibus, seu quam alii pro aliis improbabili vocant. Cardenas vocat eam dubie probabilem, alii per oppositam probabili explicitant, sed quia sic a probabilitate finibus exiit; alter debet explicari. Unde

Dicendum: ly probabilitate quantumvis tenet intelligi per contrapositionem ad magis probabile. Ita ex addito: Quantumvis tenet, & ex ipso eius Autore ibi num. 1. 3. & 11. eam accipiente pro opinioni, que nütur ratione, vel auctoritate aliquo momenti, quantumvis tenet, etiam alter pars sit probabilior, modo major probabilitas alterius partis non sit, ut de jure Divino probabilitate, circa partem illam oppositam, ut de jure Divino probabilitate, circa partem impellatur intellectus.

Hujusmodi sunt opinions, que nütur ratione, vel auctoritate tenuis momenti, & que fayent libertati contra legem, vel materia lubricæ, & que male auunt apud probatos Autores, ejus probabilitatem non approbantes; & dum in eam conspectu apparent alia fortioris probabilitatis, & inclinantis magis intellectum; sicut sunt multæ ab eo ibi, & à Cardenas hic adductæ, v. g. in Vigiliis Pentecostes, S. Joannis, S. Laurentii non obligare jejunium iure, neque consuetudine: Uvas etiam in magna quantitate non frangere jejunium: In jejunio naturali dari materia parvitate, &c. Damnata igitur Papa illam ampliæ licentiam sequendi quodlibet probabilem, & illud axioma ita amplè sumptum, & desiderat sequi quod probabilis appareat, & conformius rationi, & doctrina Evangelica, ut fuit semper praxis Sacrae Congregationis, & Curia Romana, & cum D. Th. probatum est tr. 2.

Quibus addo cum Thirso fortissimum argumentum veritatis illius sententiae (quod & pro doctrina D. Thom. solet adduci) nempe: quod nullus cum deserbit, postquam semel illam amplectus est, & in oppositum abiit, & ex adverso, quotidie videns sententiam benignam probabilitatis deserentes, & hanc amplectentes, inter quos fuerint tres celeberrimi omnes.